

TREF MAGAZINE

Jaargang
Nummer

mensen van om de hoek 45

MAGAZIJN

Sander: 'Kijk, ik kan misschien niet zo goed tegen werkdruk, maar andere mensen hebben twee linkerhanden en moeten alles uitbesteden. Ik kan alles zelf. Dus eigenlijk ben ik heel rijk.'

LAATSTE PAPIEREN EDITIE

TREF

MAGAZINE *over mensen van om de hoek*

Niemand wordt met een gebruiksaanwijzing van zichzelf, de wereld of het leven geboren en toch maakt iedereen er op zijn eigen wijze iets unieks van.

TREF biedt een plek aan de verwondering over de veerkracht van mensen. Ook zetten we ons met TREF in voor een ideëel doel: het bevorderen van maatschappelijke integratie.

We doen dat door mensen uit de hele samenleving aan het woord te laten over hun leven. In TREF tref je maandelijks persoonlijke verhalen van mensen om de hoek. Zij vertellen wat hen beweegt en motiveert, wat hun dromen en passies zijn. Daarmee bieden we niet alleen inspiratie, maar willen we ook een gevoel van verbondenheid oproepen. Want mensen echt leren kennen, doet erkennen.

TREF Redactie en Informatie:

Aureliavinder 58 | 8016HC Zwolle | tel. 038-4653244
info@TREFmagazine.nl | www.TREFmagazine.nl
TREF is een uitgave van
Marijke Mosterman Journalistieke Producties

Aan TREF werken mee:

Mathilde van Hulzen, Marijke Mosterman, Janneke Pelle, Bert Schoonhoven, Frans de Jong, Tinie Jansen, Meine Boonstra, Bert Vaatstra, Roel van Olst, Hanneke Hamer, Alie ter Moolen, Angely van Olst en anderen. Vormgeving mede door Harper Finch. Met dank aan alle geïnterviewden.

TREFmagazine.nl

Dit is de laatste papieren TREF die verschijnt. We gaan ons vanaf nu nog meer richten op de online versie, met filmpjes, artikelen, rubrieken, columns, allerlei verhalen van en over mensen van om de hoek in woord, beeld en geluid!

Meedoen? Laat het ons weten. Persoonlijke verhalen met foto's zijn van harte welkom, kijk op TREFmagazine.nl voor de richtlijnen.

Tot ziens online!

Lees TREF op TREFmagazine.nl en volg ons op
[Twitter.com/TREFmagazine](https://twitter.com/TREFmagazine) en [Facebook.com/TREFmagazine!](https://facebook.com/TREFmagazine!)

Zeur & Zanik zijn er al helemaal op voorbereid

Nieuwe laptop
gekocht?

Ja, dan kan ik alle
mensen van om de hoek
op TREFmagazine.nl
blijven volgen...

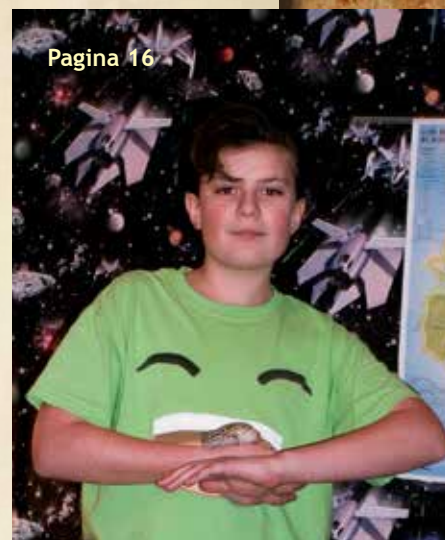

Het wordt vast
geweldig, met
beeld en geluid!

Jajaja. Pas maar
op dat je geen
digiliriam krijgt.

In TREF 45
onder andere:

- Bert Schoonhoven 10
- Janneke's Belevissen 28
- Hanneke's Winterherinneringen 22
- Martines 'Pauzemensjes' 6
- Professor Jacques lost op 26
- Stella's Avonturen 19
- De Terechte Kronkel 17
- Mathilde's Recept 27
- Hanneke's Weerspreuk 18

SLEUTELLEN AAN OLDTIMERS

Sander (31) heeft twee rechterhanden en sleutelt graag aan zijn mooie oude Renault 4. Een tijdje geleden raakte hij overbelast op zijn werk, de auto trok hem er doorheen. Nu heeft Sander weer zin om van alles te gaan doen, liefst voor anderen. 'Iedereen heeft een doel nodig in zijn leven: ik wil iets betekenen voor andere mensen.'

Mathilde van Hulzen

In een rustige woonwijk in Nijmegen woont Sander met zijn vriendin en haar drie katten. 'Ik ben in deze buurt geboren en getogen, ik ken er elke steen en elke gras-priet. Mijn moeder heeft een huis tegenover me in de straat, mijn vader woont in een zijstraat iets verderop. En al mijn vrienden leven vlakbij. Dus ik zit hier wel op mijn plekje.'

Beneden in zijn garage werkt Sander al een tijdje aan het opknappen van een Renault 4. Maar hij heeft ook andere hobby's, zoals het restaureren en speelbaar maken van oude bakelieten radio's. 'Jammer genoeg doen ze het niet meer sinds ze de AM-frequenties uit de lucht hebben gehaald, want een FM-band zit er niet op. Maar ik vind ze nog altijd heel mooi, met die grote knoppen en verlichting. Een oude kapotte radio haal ik uit elkaar en dan vervang ik de buislampen als dat nodig is. De benodigde onderdelen haal ik overal vandaan.' Soms heeft hij daarbij een bijzondere ontmoeting. 'Ik kwam eens bij een man die op zolder nog allerlei buislampen had liggen, in de originele doosjes. Die man vertelde dat hij als jongen uit de klas werd geplukt tijdens de oorlog en toen moest werken voor Hitler. Die lampen had hij later meegenomen uit een verlaten fabriek. Hij vertelde er hele verhalen over, ik heb er twee weken niet van geslapen haha. Dus dat waren lampen met een verhaal.'

Sander heeft van jongs af aan geknutseld. 'Vroeger toen ik klein was, zat ik bij opa in de schuur met draadjes te prutsen, en met fietsdynamo's en een beltransformator. Dat sloot ik allemaal op elkaar aan en dan ging het draaien. Dat vond ik leuk. Thuis knutselde ik aan pick-ups, die haalde ik uit elkaar. Heel mijn slaapkamer lag vol troep haha. Nee, weer in elkaar zetten lukte me toen nog niet, nu wel hoor. Maar ik was gewoon nieuwsgierig, ik wilde weten wat erin zat. Mijn opa had eens voor mijn verjaardag een draaimolen bovenop een pick-up gemaakt, heel groot met hekjes eromheen en pop-petjes erop. Dat vond ik zo mooi, dat wilde ik zelf ook maken. Mijn opa was mijn grote vriend, we maakten veel uitstapjes samen. Dan gingen we pruimen halen in Ewijk, ik achterop zijn fiets, met mijn voeten in de fietstassen. En dan kreeg ik al die pruimen op mijn voeten en mijn opa maar trappen.'

'Ik denk dat ik dat knutselen van hem heb. Hij gaf ook nooit op, als iets niet lukte ging hij net zolang door tot het wel ging. Dat doe ik ook. Gewoon rustig denken en proberen te zien wat je verkeerd hebt gedaan of wat beter kan en dan nog een keer proberen.'

Avontuur

Sander volgde een techniekopleiding bij het ROC. 'Plaatwerken, lassen, auto's schuren, deuken plamuren en strak maken, spuiten. De eerste weken kreeg je allerlei vakken om te kijken wat je leuk zou vinden, verzorging, koken en handel, maar dat laatste vond ik niet zo leuk, daar heb ik niks mee. Ik heb ook een man geholpen met het repareren van duikpakken en ik heb fietsen gerepareerd bij een vakantiepark. De autowerkplaats vond ik het mooiste.'

Na drie jaar behaalde Sander zijn techniekdiploma en lasdiploma en ging werken bij een verwarmingsbedrijf als service-monteur. Het werk ging hem goed af, de werkdruk wat minder. 'Ik heb altijd gewerkt of werk gezocht, maar een paar jaar geleden ging het niet meer. Sinds kort weet ik dat ik overbelast ben geraakt door te veel stress. Nu wacht ik even af tot het beter gaat en kijk ik naar wat ik wel kan.'

Een van die dingen is het restaureren van een oude Renault 4, in zijn eigen garage. 'Zo'n auto is best handig, er kan veel in en je hebt vier deuren. Ze rijden lekker en zuinig. In het begin was het heel spannend om eraan te werken, want het was al zo lang geleden dat ik had leren lassen en plamuren. Maar ik knap hem nu helemaal op: de bodem repareren, kaal maken en plaat in vorm kloppen. Kijk, hier heb ik een stuk uitgehaald dat helemaal was doorgeroest en daar heb ik weer een nieuw gedeelte ingemaakt. Ik heb nog veel onderdelen van andere auto's waar ik ooit aan heb gewerkt en dan gebruik ik zo'n deel als mal, om een reparatie mee te kunnen uitvoeren. De originele details probeer ik zo goed mogelijk te herstellen. Bij deze auto werkte bijvoorbeeld de verdeler voor de warme lucht niet meer, dat ga ik nog repareren. En ik heb er mooie, bijpassende originele stoelen voor gevonden. Dus ik heb best veel geleerd van die auto en ik hoef niet in de dip te zitten of me te vervelend. Die auto heeft me erdoor getrokken. Nu moet ik leren niet te veel te doen op één dag. Mezelf niet voorbij lopen. Daar heb ik vroeger nooit op gelet, maar je kunt wel zoveel willen maar als dat niet lukt heb je er later last van.'

Sander verlegt ook letterlijk zijn grenzen door het restauratiewerk. 'Een paar weken geleden ben ik met een kennis naar Frankrijk gereden om daar een oude Renault voor hem op te halen. Dat was een heel avontuur, want ik was nog nooit zover weg geweest. Die auto had ik gevonden via internet, want ik zoek elke dag naar onderdelen voor mijn eigen auto. Die Franse Renault stond in de schuur van iemands tweede huis. Rijden ermee kon niet meer. Het is een besteluitvoering uit 1965, met ramen achterin en een inklapbankje. Dat is dus een zeldzaam model. En het leuke was, dat er ook nog een Franse liefdesbrief in lag, op de bank. En sigaretten van vroeger. Maar goed, het was twaalf uur rijden en als we geen navigatiesysteem hadden gehad, hadden we het nooit gevonden. Het was een prachtige reis, onderweg zag ik bergen, rotsen en steile weggetjes, hier en daar huizen en soms een heel stuk waar helemaal niemand woonde. 's Avonds kwamen we in het donker aan, de volgende dag moesten we met een hamer de remmen loskloppen en de auto op de aanhanger trekken. Aan het einde van de ochtend reden we naar huis. Een mooi avontuur, dat wil ik nog wel eens beleven.'

Plannen

Voor de toekomst heeft Sander nog veel plannen. 'Ik kijk al om me heen wat voor cursussen ik zou kunnen doen. En ik wil ook heel graag iets voor anderen doen, zoals koffie schenken voor ouderen. Dat geeft een prettig gevoel en het lijkt me leuk. Als ik me weer goed voel, wil ik graag werk doen dat ik op mijn eigen tempo kan uitvoeren. Kijk, ik kan misschien niet zo goed tegen werkdruk, maar andere mensen hebben twee linkerhanden en moeten alles uitbesteden. Ik kan alles zelf. Dus eigenlijk ben ik heel rijk. En het zou leuk zijn als ik ergens van mijn talent gebruik kon maken, zonder dat er druk op ligt. Verder red ik me heel goed, ik heb een eigen woning en zorg voor het huishouden. Over een tijdje kan ik weer meer aan en dan wil ik weer iets betekenen voor anderen. Nuttig zijn en een doel hebben in het leven, dat is heel belangrijk voor mij. Vroeger ging ik spannende dingen nog wel eens uit de weg, maar dat doe ik niet meer. Ik zet door.'

PAUZEMENSJES!

pascalie

tessa

Mila

lanxi

maja

martine

dag 1

dag 2

dag 3

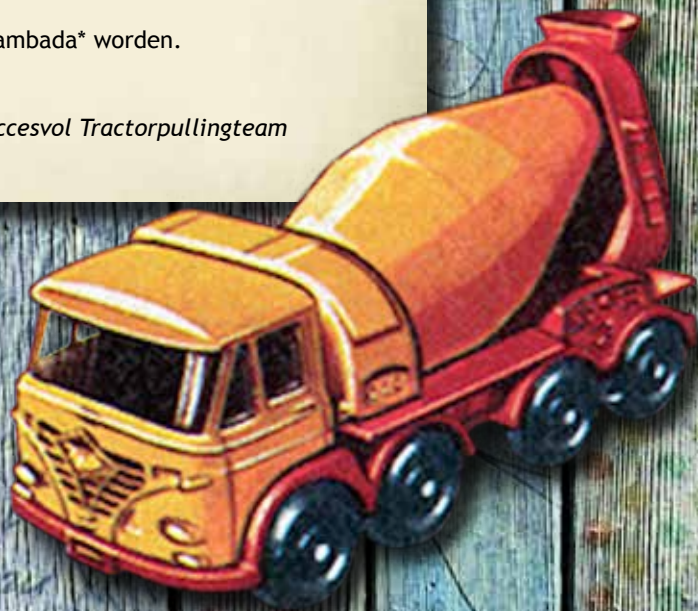
Martine Raaijmakers (12) zit in de pauze op school gezellig samen met vijf vriendinnen. Ze noemen zich daarom 'De Pauzemensjes'. Deze strip gaat over hun schoolavonturen.

M K
E E
N O
S H
E
N E
D
V
A M
N O
↻

Fons: wij zijn een tweeling.
Mick: wij zijn drie jaar.
Fons: ik heb hier een moedervlek.
Mick: en ik heb hier een moedervlek.
Fons: ik ben de oudste. Ik ben de baas.
Mick: ik ben de jongste. Ik ben ook de baas.
Fons: ik ga altijd bedenken wat we gaan spelen.
Mick: ik ook.
Fons: ik heb een oranje betonwagenauto.
Mick: ik ook. Ik wil wel graag een zusje.
Fons: ik ook.
Mick: wij vinden elkaar lief.
Fons: jaaaa!
Mick: later wil ik Lambada* worden.
Fons: ik ook!

**Lambada = een succesvol Tractorpullingteam*

Kinderen met speciale behoeften zijn niet RAAR of VREEMD. Ze willen wat iedereen wil --- *GEACCEPTEERD WORDEN!!!*

Ikzelf was een heel apart kind... althans dat vonden velen om mij heen. Pesten durfde men mij niet want daar was ik te vreemd voor. Als kinderen bij mij kwamen spelen, raakten ze van streek en renden dan snel de trap af om nooit meer terug te komen. Met als resultaat dat er niemand meer bij mij kwam spelen. Later kwam ik er achter dat het een beetje vreemd was dat ik tot mijn vijfde jaar in een babyledikantje sliep. Daarentegen raakte ik wel al snel aan de drank want bij het klinken van een kleine hoest kreeg ik een mengsel van cognac, bruine basterdsuiker en citroen toegediend. Op verjaardagen mocht ik altijd de glaasjes van de citroentjes met suiker leeg lepelen met als resultaat dat ik half kachel door het huis liep. Zoals ook de restjes oud bruin uit de bierflesjes.

Om te voorkomen dat ik Jordanees zou praten werd ik op de grachtengordel op school gezet, ver van mijn Jordanese vriendjes. Met als resultaat dat ik niet werd geaccepteerd door de kinderen van de grachtengordel noch door de kinderen uit mijn buurt. Daarnaast gingen we altijd van Pasen tot 1 november kamperen in de sneeuw, in de regen op hele stille campings waar geen kind kwam... alleen maar ouwe mannen met Tiroler broeken aan en lelijke vrouwen met geruite rokken. Maar zuipen dat ze deden. Een bord met heel veel kampregels, maar binnen in de tent werden alle regels overtreden. In linnen watertassen werden de flessen drank mee gesmokkeld en de onderbroeken werden onder de ruiten rokken weggelaten. De kleppen van de Tiroler broeken stonden half open. Logisch dat ik altijd dezelfde mensen zag en dat er ieder weekend naar vooral stille campings werd gegaan. Maar goed, ik was een vreemd kind dat bovendien enorm kampte met concentratieproblemen op school. Dus drie keer blijven zitten was nou ook niet bepaald een promo om in de smaak te vallen bij de andere kinderen. Ikzelf zat in de tweede klas van de lagere school en mijn oude klasgenoten zaten inmiddels in de vijfde.

Een ding konden ze mij niet afpakken. Het mooiste meisje van de klas was smoorverliefd op mij. Keer op keer werd ik in elkaar getimmerd door de zogenaamde Don Juans die geen enkele kans bij haar maakte. Maar ik liet mij zeer zeker niet kisten door deze raddraaiers. Iedere avond glipte ik na het eten het huis uit en liep op een drafje naar de niet ver van ons huis afgelegene Haarlemmer Houttuinen. Om haar daar te ontmoeten.

Maar toen ik elf werd ging de zelfgemaakte kleding van mijn moeder mij parten spelen. Geen meisje durfde zich met mij te vertonen op straat in die asymmetrische kledingstukken. Maar ik kreeg na lang smeken een heuse Levis spijkerbroek. Dat feest duurde niet lang want de volgende dag zag ik tot mijn schrik dat mijn moeder in iedere pijp een plooi had genaaid zodat ik er volgens haar toch nog netjes bij liep. De verkering raakte uit want zij ging van school en ik naar de derde klas.

Inmiddels was ik bevorderd tot de familie mongool en werd ik op last van de jeugdzorg en de kindertherapeut op een school voor leer- en opvoedingsmoeilijkheden geplaatst. Daar kon je nou niet bepaald stoer over doen in de straat. Aangezien de afkorting LOM school was. 'LOMPERD', 'SLOME' etc. etc. waren natuurlijk niet van de lucht. Het voordeel hiervan was wel dat je als leerling gegarandeerd \$5 mee kreeg voor de militaire dienstkeuring. Het was sowieso voor mij een feestje want ik zat ineens op een school met 150 prettig gestoorde creatievelingen. Meisjes die meezongen in de tv-serie 'Kunt u mij de weg naar Hamelen vertellen Mijnheer' en 'Oebele'. Maar ook een juf die Ramses Shaffy persoonlijk kende en een leraar die bevriend was met Cor Jaring, de provo-fotograaf.

Ik hoefde inmiddels niet meer mee naar de camping en zat in de weekenden alleen thuis. Ik leek toen een jaar of achttien, dus was het makkelijk om een café binnen te komen, wat ik dan ook deed. Mijn vader dronk Vieux, de goedkoopste uit een jerrycan van de Makro, die hij overschonk in een Remy Martin cognacfles. Ik dronk het in het café met ijs. Ik zoop mij helemaal lam tot ik er bij neerviel. Bargasten brachten mij soms naar huis. Vaak werd ik 's morgens op de stoep wakker omdat er nooit opengedaan werd. Slecht voor een kind maar het boorde mijn creatieve geest aan. Ik verfdde tot ergernis van mijn vader mijn haar henna rood en liet het tot op mijn schouders groeien. Een andere keer liep ik in een strak truitje en gebruikte de make-up van mijn moeder als ik uit ging. Toen er tijdens de was een lidmaatschapskaart van het COC uit mijn zak viel en mijn moeder ontdekte dat ik eyeliner gebruikte werd ik verplicht op een boksschool gezet. Ze zouden daar volgens mijn vader een echte man van mij maken. Ik liet mij avond aan avond helemaal beurs rammen door die bokkers zodat ik total loss thuiskwam. Met een blauw oog of een gebroken neus zat ik in de huiskamer, het bloed liep langs mijn wangen. Ze schrokken zich rot maar ik hield vol dat ik het leuk vond. Drie jaar lang hebben ze me niet klein gekregen.

De Grafische School doorliep ik grandioos... Het leek er even op dat ik mijn diploma niet kreeg maar ik had inmiddels een baan aangeboden gekregen als Assistent Art Director bij Ahold. Mijn vader dreigde bij de schoolleiding dat hij de Telegraaf zou bellen om te vertellen dat de adjunct-directeur altijd dronken voor de klas stond en dat hielp enorm mee aan mijn slagingspercentages.

Kinderen met speciale behoeften zijn niet raar of vreemd. Ze willen wat iedereen wil --- geaccepteerd worden!!!

Maar wat ik wil zeggen is dat het zeker helpt als de omgeving dan ook een beetje meehelpt.

Bert Schoonhoven

IK VREES DAT HIJ
ZIJN HELE LEVEN JONGER
GESCHAT GAAT WORDEN
MEVROUW. HIJ IS VER
ONDER DE MAAT VOOR
10 JAAR!

AMSTERDAM 1966

DIEREN...

Berts Beestenboel

Ze brengen veel vreugde, maar af en toe ook verdriet...

Marcel is opgegroeid met dieren. Als kind had hij een hond, een cavia en een tamme huisspin. Nu hebben hij en zijn vriendin twee katten in huis. Marcel werkt hard en is vaak onderweg, waar hij van alles meemaakt. Zo reed hij op een late avond in de regen naar huis, toen hij in een flits een donkere gedaante zag in het licht van zijn koplampen. Hij stopte direct en zag een hond voor zijn auto staan. Het bleek een blinde hond te zijn. Marcel nam het arme dier in de auto mee naar huis en gaf het te drinken. Toen hij de Dierenambulance belde, bleek die een telefoontje te hebben gehad van mensen die hun blinde hond kwijt waren. Het dier was weggelopen en gaan dwalen. De eigenaars waren dolgelukkig dat hun huisvriend weer terecht was en haalden hem meteen op.

Een paar weken later reed Marcel op dezelfde weg toen er een poesje plotseling overstak en tegen de auto aankwam. Hij stopte direct om te kijken hoe het met het dier ging. Het poesje leefde nog. Marcel wikkelde het in een dekentje, en belde de Dierenambulance. Die kwam uiteindelijk, maar het poesje was al overleden. Gelukkig was het gechipt, waardoor de eigenaars snel opgespoord konden worden. Die vonden het jammer, 'maar', zeiden ze, 'het poesje heeft hier een leuke tijd gehad.' De Dierenambulance heeft het dier meegenomen. Droevig om zoiets mee te maken.

Op een vakantie in Bulgarije zag Marcel een verwaarloosde kitten met een gebroken linker achterpootje buiten lopen. Iedereen vond het zielig, maar niemand deed wat. Marcel vond het heel erg. Hij belde zijn moeder in Nederland en die nam contact op met verschillende instanties. Uiteindelijk zou het katje naar Nederland kunnen komen. De volgende dag kwam een Bulgaarse dierenkliniek de kitten ophalen om het te verzorgen tot het genoeg opgeknapt was om te kunnen reizen. Helaas bleek het katje toen al te zijn overleden. Marcel heeft het er nog altijd moeilijk mee als hij dit verhaal vertelt. En ik kreeg zelf ook de tranen in de ogen. Marcel kan bij mij en alle andere dierenvrienden niet meer kapot; wat een kanjer.

Ik vind het belangrijk om ook eens over zoiets te schrijven. Marcel twijfelde of hij zijn ervaringen met dieren wel wilde vertellen, maar ik ben blij dat hij het toch heeft gedaan. Het is goed om ook te beseffen dat het lang niet altijd rozengeur en maneschijn is in een (dieren)leven. Gelukkig maakt Marcel ook heel veel leuke dingen met dieren mee. Daarover een andere keer misschien meer!

HERBOREN

Vorige week hoorde ik Anna Enquist haar gedicht 'De Stad Herboren' op tv voorlezen.

Helaas is het niet zonder meer toegestaan bij dit stukje het gedicht in haar geheel af te drukken; u zult het dus hier met een klein citaat moeten doen en met de informatie waar u het kunt vinden.

Zoek het op en lees het, liefst hardop!

Mevrouw Enquist schreef dit gedicht in haar functie als stadsdichter van Amsterdam. Veel steden hebben een 'stadsdichter' - één van de taken van zo iemand is om een aantal gedichten over de betreffende stad te maken. Wie weet dat veertien jaar geleden de dochter van Anna Enquist bij een verkeersongeluk op de Dam om het leven kwam, beseft dat Amsterdam voor haar altijd verbonden blijft met de gruwelijkste gebeurtenis uit haar leven.

Het gedicht vertelt in achttien regels een verhaal met drie hoofdrolspelers: 'ik' (de dichter), 'hij' (de kleinzoon van de dichter - een hummelje nog) en 'de stad'.

Het laat met mooie beelden en voorbeelden zien hoe mevrouw Enquist met haar kleinzontje door de stad gaat: eerst lopend achter de kinderwagen, later met kleinzoon-lief vóór op oma's fiets.

Maar vooral laat het zien hoe het jongetje reageert op alles wat hem omringt en wat hem boeit: hoe hij bijvoorbeeld vol verbazing kan kijken naar een brug die opengaat, of dat hij wil stilstaan bij achtergelaten vuilnis.

Iedere ouder zal dit herkennen.

Ik werd bij het lezen van deze regels in één klap 30 jaar terug in de tijd geplaatst - naar de periode dat ik kersverse vader was. Het was er niet meer bij: 'éven naar de bakker te rennen'. Nee, de 100 meter naar de bakker werd met mijn kinderen elke keer weer een expeditie, een ontdekkingsstocht met verrassingen. Wat zouden we op héén- en terugweg tegenkomen? Misschien wel een mier, waarvan zij de grillige route, stil op hun hurken gezeten, toch zeker enige tijd geconcentreerd moesten volgen voordat wij samen verder konden gaan. Of anders wel hoopje boombladeren, waaruit zij op hun gemak de mooiste wilden kiezen om die trots mee naar huis te nemen. Een hondje, waarbij even in een mengeling van angst en verrukking moest worden gepauzeerd? En natuurlijk moest vaak de hele afstand om de paar meter met stoepkrijt gemarkeerd worden. Dierbare herinneringen zijn het nu. Kinderen leren je op andere en nieuwe manier tegen de dingen aankijken - in feite is dat precies 'herboren worden'.

Ik kreeg bij het lezen van deze regels ook een blik in de toekomst cadeau. Over een paar maanden word ik opa; en dan mag ik het avontuur beleven achter het wagentje te lopen, met m'n kleinkind aan het handje te wandelen, of met hem of haar vóór op mijn fiets te stad in te gaan! En vooral: te beleven hoe mijn kleinkind groeit, zich woorden en beelden eigen maakt, voorkeuren ontwikkelt, blij is, een eigen persoonlijkheid ontvouwt!

Het blijkt dat op het moment waarop het gedicht geschreven wordt, de kleinzoon ongeveer anderhalf jaar is.

En dan staat er:

'IN ANDERHALF JAAR BEN IK OM,
HEB IK HEKEL EN HAAT LATEN GAAN,
IS ER DANK ZIJ ZIJN GEESTDRIFT
EEN HELDERE LUSTHOF ONTSTAAN'

Veertien jaar geleden is haar dochter verongelukt: een duidelijker aanleiding voor het voelen van wrok en bitterheid en haat en hekel is er niet.

Twaalf-en-een-half jaar waren die negatieve gevoelens niet op te lossen.

Maar door haar kleinzoon kon zij anders gaan zien; werd zij zelf 'herboren'.

De hele wereld lijkt wel vol met 'Haat en Hekel': je wordt er in de krant en op de tv als het ware dagelijks mee doodgegooid.

We kennen de bommengooiers en de bomvestontploffers. De schreeuwlelikerds en de racistische-leuzen-roepers. De vergadering-verstoorders en de varkenskoppen-spijkeraars. De hate-mail-verspreiders en de homo-haters. De rel-belusten en

de muurbekladders. De vuurwerksmijters en de brandstichters. De 'vreemdelingen'-haters en de meelopers. Haat en hekel zitten dicht onder hun huid.

Hoe duidelijk en begrijpelijk is bij hen de aanleiding tot die haat en hekel eigenlijk?

Ik weet het niet, want ik ken hen en hun omstandigheden niet persoonlijk.

Maar als Anna Enquist in anderhalf jaar haat en hekel kan laten gaan, dan moet die omslag bij anderen toch zeker ook mogelijk zijn?

En als voor Anna Enquist, (mede) dank zij een héél klein jongetje, weer een 'heldere lusthof', oftewel een betere en prettige wereld kan ontstaan, dan rechtvaardigt dat toch de hoop dat dat bij anderen ook kan gebeuren?

Met deze positieve gedachten neem ik afscheid van de papieren verschijningsvorm van 'TREF-magazine' en wens ik 'TREF' alle goeds in een andere gedaante.

Frans de Jong is de uitbater en eigenaar van antiquariaatje 'De Terechte Kronkel', het kleinste tweedehands boekwinkeltje ter wereld, gevestigd aan de Ceintuurbaan 384, 1073 EM Amsterdam.

*Voor meer informatie: deterechtekronkel.nl
Of kijk op facebook: facebook.com/deterechtekronkel
en: facebook.com/TweedehandsBoekenEnTijdschriften*

TREF MAGAZINE
mensen van op de hoek

JEZELF WILLEN BEZIEKEN
SCHAAL LEBT
VOOR HAN KUNSTEN
WAAR ZIJN DE TALENTEN?
DE NIEUW VAN
EEN NIEUW
JEZELF LUSTEREN OOR
AFKOMEN IN DE METAAL
"Je droomt
overrijk en
overbenedig
worden!"

STELLA

TREF MAGAZINE
mensen van op de hoek

ROCKY
'Boksen is leren
vechten
in het
leven'

ZIJN A MORIS WALKING
HEEFT HET
TEWASTEN
ALLENHET
HET
HET
HET

CYNTHIA

TREF MAGAZINE
mensen van op de hoek

'Ik ben
een vechter
en ik ga
er gewoon
voor'

CYNTHIA

TREF MAGAZINE
mensen van op de hoek

'Een
Zwitsers
is de
BESTE
AUS'

IRENE

TREF MAGAZINE
mensen van op de hoek

'Ik zorg graag
voor mensen'

BEN

TREF MAGAZINE
mensen van op de hoek

KO & CORRY

TREF MAGAZINE
mensen van op de hoek

ISA

TREF MAGAZINE
mensen van op de hoek

JOKE

TREF MAGAZINE
mensen van op de hoek

WILMKE

TREF MAGAZINE
mensen van op de hoek

KAREN

TREF MAGAZINE
mensen van op de hoek

NOIHZION

TREF MAGAZINE
mensen van op de hoek

ROELFIEN

TREF MAGAZINE
mensen van op de hoek

MARJOLEIN

TREF MAGAZINE
mensen van op de hoek

DJ BERT

TREF MAGAZINE
mensen van op de hoek

BRAMBRAMBRAMBRAM

TREF MAGAZINE
mensen van op de hoek

ROEL

TREF MAGAZINE
mensen van op de hoek

BRECHJE ESMEE RO-MI NOA NINA

TREF MAGAZINE
mensen van op de hoek

ten Pelen

TREF MAGAZINE
mensen van op de hoek

INDIRA

TREF MAGAZINE
mensen van op de hoek

RIET

TREF MAGAZINE
mensen van op de hoek

CHIENEKE & KIEKESOE

TREF MAGAZINE
mensen van op de hoek

FEMMY

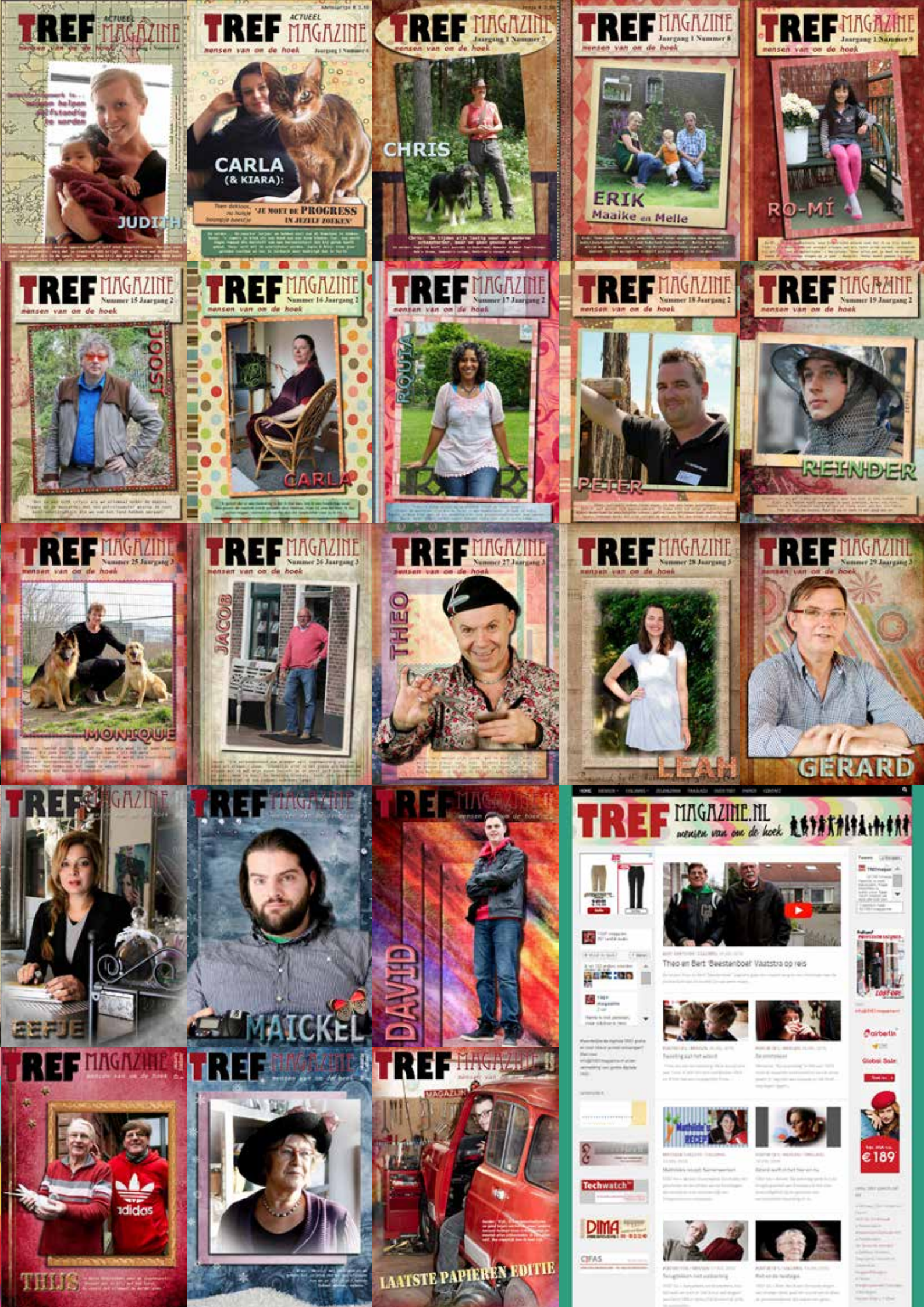
TREF MAGAZINE
mensen van op de hoek

RIA

TREF MAGAZINE
mensen van op de hoek

TREF MAGAZINE
mensen van op de hoek

Niska: "Schaapen kan altijd nog"

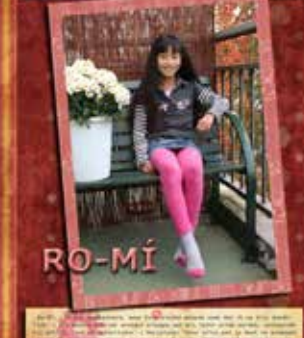
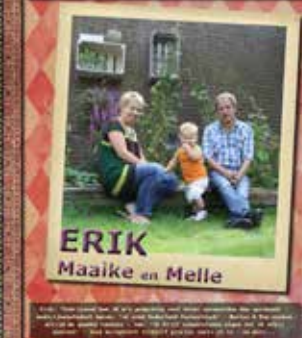
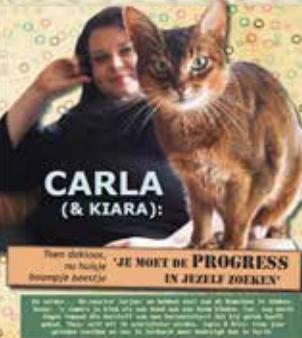
TREF MAGAZINE
ACTUEEL
mens en van om de hoek Jaargang 1 Nummer 1

TREF MAGAZINE
ACTUEEL
mens en van om de hoek Jaargang 1 Nummer 2

TREF MAGAZINE
mens en van om de hoek Jaargang 1 Nummer 3

TREF MAGAZINE
mens en van om de hoek Jaargang 1 Nummer 4

TREF MAGAZINE
mens en van om de hoek Jaargang 1 Nummer 5

TREF MAGAZINE
Nummer 15 Jaargang 2
mens en van om de hoek

TREF MAGAZINE
Nummer 16 Jaargang 2
mens en van om de hoek

TREF MAGAZINE
Nummer 17 Jaargang 2
mens en van om de hoek

TREF MAGAZINE
Nummer 18 Jaargang 2
mens en van om de hoek

TREF MAGAZINE
Nummer 19 Jaargang 2
mens en van om de hoek

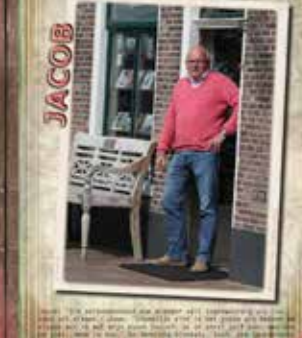
TREF MAGAZINE
Nummer 25 Jaargang 3
mens en van om de hoek

TREF MAGAZINE
Nummer 26 Jaargang 3
mens en van om de hoek

TREF MAGAZINE
Nummer 27 Jaargang 3
mens en van om de hoek

TREF MAGAZINE
Nummer 28 Jaargang 3
mens en van om de hoek

TREF MAGAZINE
Nummer 29 Jaargang 3
mens en van om de hoek

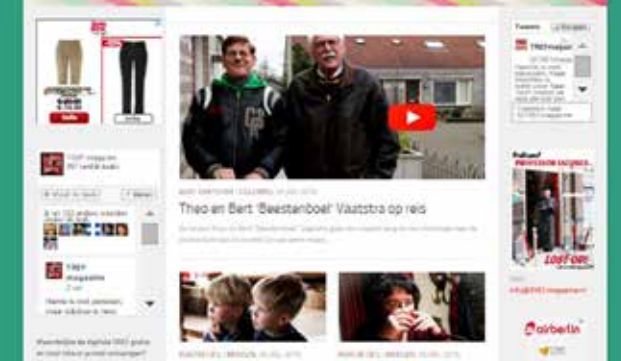

TREF MAGAZINE
mens en van om de hoek

TREF MAGAZINE
mens en van om de hoek

TREF MAGAZINE
mens en van om de hoek

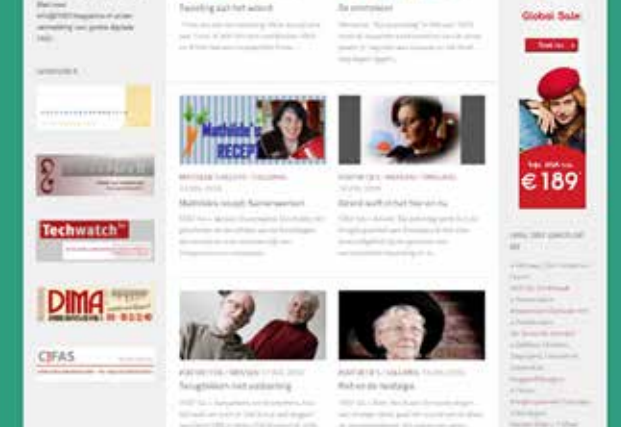
TREF MAGAZINE.NL
mens en van om de hoek

TREF MAGAZINE
mens en van om de hoek

TREF MAGAZINE
mens en van om de hoek

TREF MAGAZINE
mens en van om de hoek

Maart

De maand waarin de lente al wat zichtbaar wordt. De maand dat de kippen weer aan de leg raken en waarin de meeste lammetjes geboren worden.

Maar het is ook de maand van de storm, regen, sneeuw en hagelbuien. Maart is een maand waarin elk jaargetijde voorbij komt.

En dit jaar valt Pasen zelfs in maart. En daarom is het goed dat de kippen weer gaan leggen, want anders was de paashaas werkloos.

HANNEKE'S HEEN en WEERSPREUK

Hanneke is bijzonder weergevoelig met haar wintertenen, lentekriebels, zomerzothed en herfstdepressies. Ze steekt haar wijsvinger in de lucht en weet precies of het wel of niet regent en uit welke hoek de wind waait. Haar meteoronologica vat zij geregeld samen in een Heen en WeerSpreuk plus foto.

Wanlijner

Het is de kunst om zo af en toe eens verder te denken dan de hersens breed zijn

Dit is Jim Willemsen, hij is 15 jaar en zit op de mavo waar hij voor Techniek heeft gekozen, want daarin wil hij later verder. Zijn ouders ondersteunen hem hierin en hij boft maar met zulke aardige ouders. Het gezin heeft een kat Chanel genaamd.

Wat wil je later gaan doen als je de school hebt doorlopen?
Graag wil ik iets gaan doen met techniek. Wat precies weet ik nog niet.

Wat zijn je lievelingsdieren?
Gekko's.

Wat eet je het liefst?
PIZZA.

Welke sport beoefen je het liefst?
Karate (ik heb Jim maar niet uitgedaagd, gelukkig kan ik eventueel hard lopen)

Met welke vriend ga je het meeste om.
Meerdere: Joey, Tarik en Kevin.

Waar droom je wel eens van?
Dat ik later eigenaar wordt van Amerikaanse oldtimers.

Wat is het leukste wat je tot nu toe hebt meegemaakt?
Rijden op minibikes.

Waar verheug je je op?
Als het mooi weer is samen met mijn opa Willem Willemsen varen op zijn boot. Hij maakt altijd tijd voor mij vrij.

J K
E E
U O
G H
D
E
D
V
A M
N O
↻

Door Bert Vaatstra

SAMEN in de **BRES** voor *PEOPLE, PLANET, PROFIT*

‘Elke week een bad en schone kleren. Een middag- en een avondmaaltijd om ze naar school te lokken. Je moet aan de basis beginnen: bij de kinderen.’ Aan het woord is voorzitter Jan Maters van de stichting Dalfsen helpt Oost-Europa. ‘Wij zijn echt met ziel en zaligheid bezig om een groot aantal mensen naar een ander, beter niveau te brengen.’ De stichting gaat samenwerken met Noggus&Noggus om de medemens in Oost-Europa nog beter te kunnen helpen.

De stichting Dalfsen helpt Oost-Europa is in 1989 opgericht. 'Wij zijn een onafhankelijke stichting die humanitaire hulp verstrekt aan mensen die dat nodig hebben', legt Jan uit. 'Of het nu zoals ik het noem "een gipsy" is, of iemand die toeval- lig op een of andere manier aan de grond zit. Wij kijken niet naar afkomst, naar geloof, naar politiek, onze vraag luidt gewoon alleen: wat hebben deze mensen nodig.' De stichting zamelt in en verzorgt het transport. Maar dat niet alleen. 'Wij controleren ook of het wel goed terecht komt, of er iets mee gedaan wordt. Zo was er een man in Polen die de pastoor om een broek vroeg. De pastoor zorgde ervoor dat die man een stapeltje kleding kreeg. Zes weken later stond die man weer op de stoep met dezelfde vraag: "Heb je een broek voor mij." De pastoor vroeg waar de andere broeken waren. "Die zijn vies dus heb ik ze weggegooid", zei de man. De pastoor liet hem de vuile kleding ophalen en leerde hem wassen. Kijk, dat is een stukje begeleiding dat wij zeer appreciëren. Het gaat niet alleen om de goederen, het gaat ook om ontwikkeling en groei op het gebied van de meest essentiële zaken.'

Juiste hulp

Jan zit boordevol illustrerende voorbeelden van hoe het niet en hoe het wel moet. 'Een Duitse organisatie zette een school neer in een dorpje bij onze thuisbasis Dej. Toen ze een jaar later terugkwamen, was alles eruit gesloopt. De gipsy's hebben liever niet dat hun kinderen naar school gaan en slimmer en wijzer dan zichzelf worden. Gelukkig was er iemand ter plaatse die de boel weer oppakte, maar dan op een andere manier. Hij zorgde ervoor dat de kinderen elke donderdag een bad krijgen en schone kleren. De week erop komen die kinderen terug, met precies dezelfde kleren nog aan. Ze gaan weer in bad en krijgen schone kleding. De Roemeense mensen van de kerk wassen de kleren. Zo werkt het een stuk beter. Op dit moment proberen ze de kinderen naar school te krijgen door ze twee maaltijden per dag aan te bieden. Wij proberen ze daarin te ondersteunen. Je kunt oeverloos voedsel of geld brengen, maar je kunt de mensen ook leren daar voedsel te verbouwen. Zo kregen we vorig jaar 300 kilo pootaardappelen van een teler uit de polder. Die hebben 3 ton aardappelen opgeleverd, daar kom je een heel eind de winter mee door. Zo kunnen we ze ook leren boerenkool te verbouwen en andere soorten groente. Daar hebben die mensen blijvend wat aan.'

Toename textiel

De stichting moest onlangs op zoek naar een ander onderkomen, omdat op de oude locatie nieuwbouw moet verrijzen. 'De gemeente Dalfsen wil graag dat goede doelen meer met elkaar gaan samenwerken', vertelt directeur Ankie van Ballegoyen van Noggus&Noggus. 'Daarom zijn wij met de stichting Dalfsen helpt Oost-Europa in gesprek gegaan. We hebben een extra pand naast het onze gehuurd en daarnaast is een enorme container geplaatst die de stichting van Defensie heeft gekregen.' De stichting zamelt daar in eerste instantie nog zelf kleding in, om de mensen langzaam te laten wennen aan de nieuwe situatie. Maar het is de bedoeling om de samenwerking steeds meer uit te breiden. 'De gemeente wil de inzameling van textiel op een andere manier organiseren', legt Ankie uit. 'Er is nu een groot aantal inzamelpunten met verschillende bestemmingen en doelen. Dat aantal wordt gereduceerd tot vijf. Die inzamelcontainers worden geplaatst door Reshare van het Leger des Heils, en geleegd door ons. Hierdoor zal het aantal kilo's textiel enorm toenemen. En de opbrengst daarvan wordt volgens bepaalde afspraken verdeeld tussen Noggus&Noggus en de stichting Dalfsen helpt Oost-Europa. Van de opbrengsten

kan de stichting transport naar Roemenië financieren. Zo niet, dan helpen wij daarbij. En als er andere goederen dan kleding nodig zijn, dan proberen we daar ook in te voorzien.'

Kleurrijk

De nieuwe ontwikkelingen betekenen meer werk voor Noggus&Noggus, dus de behoefte aan medewerkers groeit. 'We moeten sowieso eenmaal per week de kledingcontainers leeghalen', zegt bedrijfsleider Jeroen Albers van Noggus&Noggus. 'En er valt dus ook veel meer te sorteren. De gemeente Dalfsen helpt ons aan meer vrijwilligers. Mensen die bijvoorbeeld een werkervaringsplek nodig hebben of mensen die uit andere overwegingen vrijwilligerswerk willen doen. Noggus&Noggus werkt al regelmatig met studenten die meedoen aan internationale uitwisselingsprogramma's, maar ook vaak met vluchtelingen en statushouders die zo kunnen werken aan de beheersing van de Nederlandse taal'. Jan beaamt. 'De zuster van mijn Roemeense vrouw is onlangs naar Nederland gekomen en moet eerst de taal leren voor ze kan solliciteren. Een medewerkster van Noggus&Noggus heeft haar nu onder haar hoede genomen en dat gaat geweldig.' Ankie juicht het toe dat 'Noggus&Noggus steeds kleurrijker wordt: "Think global, act local" past goed in de visie die wij willen uitdragen voor een duurzame en rechtvaardige samenleving.'

Dankbaar werk

'Deze samenwerking is fantastisch', zegt Jan. 'We hebben nu dus huisvesting, wat heel fijn is, want ik vind het niet te verkopen wanneer wij 50% van de giften van mensen moeten gebruiken voor huur. We hebben inkomsten waarmee we de transporten kunnen betalen, want één transport kost al snel zo'n 3000 euro. Maar wat ik vooral zo geweldig vind, is die basis van "samen de schouders eronder". Uit zo'n basis kunnen vele mooie dingen voortkomen.' En dat moet ook, want het is geen sinecure om goede, adequate hulp te bieden in landen als Roemenië en Polen. 'Het gaat niet alleen om goederen, het gaat ook om normen en waarden. Om de mensen te motiveren. Het is daar zo'n andere wereld. Laatst zag ik in een heel klein dorpje nog een ossenwagen met twee ossen ervoor en een ouwe baas die zoiets over zich had van: "Als het vandaag niet gebeurt, dan morgen wel.'" De stichting Dalfsen helpt Oost-Europa zet door en blijft gemotiveerd, ook al gaat het soms heel moeizaam. 'Er waren een keer problemen bij de Poolse grens en het duurde wel 48 uur voor ik door mocht', zegt Jan. 'Ik was de grens over en ik dacht: dit nooit weer. Maar ja, 's avonds kwamen we bij een weeshuis waar de kindertjes op het punt stonden om naar bed te gaan, en we deelden de dikke sinaasappels uit die we hadden meegenomen. "Mogen wij die hebben?" vroegen de kinderen. "Ja", zeiden wij. "Zijn die echt voor ons?" vroegen ze nog een keertje. "Ja, die zijn echt voor jullie." "Deze is helemaal voor mij alleen?" En dan zijn die perikelen bij de grens alweer vergeten. Want ja, daar doe je het voor, voor die gezichtjes van die kinderen.'

Kringloopbedrijf Noggus&Noggus zet zich in voor milieu, mens en economie en is gevestigd in Ommen, Dalfsen, Staphorst, Zwartsluis en Hasselt. Kijk voor meer informatie op www.noggusenoggus.nl.

WINTER herinneringen

Ik ben een echt wintermens. Veel mensen snappen daar helemaal niets van, maar ik geniet van dit jaargetijde, de vroege duisternis en vooral van een dik pak sneeuw.

Als kind kon ik vroeger uren buiten lopen in de sneeuw, en dan het liefst op klompen, want daar plakte het zo mooi onder vast. We deden dan wedstrijdjes wie de hoogste klont onder de klompen kreeg; soms was je wel twintig centimeter groter dan normaal. Maar soms kwam je er ook door te vallen en met een sneeuwballengevecht kwam je er niet op weg, dan was het lastig. Koude voeten hadden we nooit in die klompen, want uit voorzorg deden we er kranten in. Ja, zo kon ik uren buiten zijn. Ook om te schaatsen. Dan stapten we op de sloot en dan reden we zo kilometers de landerijen in.

Soms moesten we ook lopend naar school, als er te veel sneeuw lag om te kunnen fietsen. Dan gingen we met een heel stel uit de buurt, allemaal meiden. Dat was reuze gezellig. We waren wel zo'n drie kwartier onderweg. Het kon wel sneller, maar onderweg gebeurde er natuurlijk van alles. Zoals met z'n allen sneeuwballen gooien, of tot je middel wegzakken in sneeuwwallen en natuurlijk een glijbaan maken midden op de weg; er reed toch geen verkeer. Ja, en dan kwam je op school en moest je binnen zitten. Nou, ik kan u vertellen, dat was voor mij een ramp. Gelukkig zat ik bij het raam en kon ik mooi naar buiten kijken. Helaas viel dat de juffrouw ook op en na drie keer waarschuwen dat ik eens moest opletten, was ze het zat. Ze zei: 'Als je het daar dan zo mooi vindt buiten, dan ga je daar maar staan.' Nou, en daar stond ik dan. Middenin een sneeuwstorm. Ja, dan is het wel wat minder leuk buiten, maar ik heb het overleefd. Om een uur of vier ging je dan weer met het hele stel naar huis. Als je dan thuis kwam, had mijn moeder de thee of de warme chocolademelk klaar en stond de kachel te snorren. Daar ging je dan dichtbij zitten met de voeten er tegenaan. En dan voelde je je zo gelukkig en tevreden. Al moet ik erbij zeggen dat de eerste vijf minuten bij de kachel altijd zeer pijnlijk waren, want dan kelden je de vingers door, maar daarna was het prima.

's Winters zat ik ook graag bij ons in de stal, bij de koeien. Dan was het er lekker warm en hoorde je alleen maar het herkauwen van de dieren. Als ik eraan terugdenk, ruik ik nog de lucht van het hooi van de brokken die ze kregen. En 's morgens vroeg hadden we altijd een gast in de stal: een heel klein winterkoninkje dat daar in alle vroegte het mooiste fluitconcert gaf dat er maar is. Daar werd je altijd stil van. Dat moest ook wel anders vloog hij weg.

Nu ik het zo over de stal heb, schiet me nog een ander verhaal te binnen. Een verhaal waar mijn zus niet zo blij mee is, maar ik vertel het toch. Want in de wintermaanden werden bij ons ook kalfjes geboren. Meestal ging dat prima, maar soms moest er bij geholpen worden. Dan moest het kalf van de koe getrokken worden. Dat gebeurde als volgt: zo gauw de pootjes van het kalf zichtbaar werden, knoopte mijn vader aan ieder pootje een touwtje en dan werd er heel voorzichtig aan

getrokken totdat de kop geboren was. Dan volgde de rest vanzelf.

Op een dag was het weer zover. Mijn vader verwachtte dat er een dik kalf geboren zou worden en vroeg mijn zus om te helpen. Hij waarschuwde nog wel dat ze uit moest kijken, want zo'n kalf kan er ineens afschieten. Maar ze beloofde dat ze zou opletten. Na een tijdje was het zover. Mijn vader trok aan het ene touwtje en zus Alie aan het andere. Ineens werd het kalf geboren en Alie schoot achteruit. Wat ze niet in de gaten had, was dat ze voor een deur stond die naar buiten toe openging. Ze knalde er tegenaan en vloog zo naar buiten. Jammer genoeg voor haar was achter die deur de mesthoop waar een laag sneeuw op lag die aan het wegsmelten was. Nou, u begrijpt het al: met een enorme vaart vloog ze op de kop de mestbult in en kon er vervolgens niet meer uitkomen. En wij konden haar niet helpen. Ten eerste kwam dat omdat we zo verschrikkelijk hard moesten lachen, ten tweede omdat ze te vies was om aan te pakken. Ze zat van kop tot teen onder de stront. Maar gelukkig is die lucht er nu weer af. Met het kalf is het ook allemaal goed gekomen, moeder en kind maakten het prima.

Ja en ook dit gebeurde dus in de winter. De winter waar ik zoveel van hou. Als ik aan dit mooie seizoen denk, dan denk ik aan vrieskou, sneeuw, warme chocolademelk en gezelligheid. Aan alle vogels die ik de hele winter voer en waarvan ik niet wist dat er zoveel soorten bij ons huis zijn. Natuurlijk zijn er ook ongemakken zoals gladde wegen, hoge stookkosten en verplicht thuiszitten. Maar dat weegt toch niet op tegen de rest. Nee, ik hoop dat er deze winter nog een dik pak sneeuw valt.

Hanneke Hamer

Gewoon **NOG** EEN KEER proberen

Mathilde van Hulzen

A rolling stone gathers no moss, een rollende steen verzamelt geen mos. Ook Joop van Doorn (58) zou je een 'rolling stone' kunnen noemen. Als jonge tiener verliet hij het ouderlijk huis en probeerde zijn innerlijke onrust te dempen met drank en drugs. Na vele omzwervingen heeft hij nu via het Leger des Heils weer een eigen plekje gevonden in Nijmegen. Clean wordt hij waarschijnlijk nooit meer, maar zoals hij zelf zegt: 'Ik red het wel'.

Joop woont sinds kort weer op zichzelf. Zijn nieuwe appartement heeft hij gezellig ingericht en hij laat graag zijn collectie bijzondere stenen met mineralen zien. 'Kijk, deze roze agaat bijvoorbeeld is best kostbaar. En in deze steen zit er een paar-se amethyst. Het leuke is dat je zoiets pas ziet als je de steen open zaagt. Alles wat ik hier heb liggen, heb ik zelf verzameld in de Eiffel. Wist je dat de Eiffel uit tweehonderdvijftig vulkanen bestaat? En die werken nog steeds. Het hoogste punt is 836 meter en in de afgelopen dertig jaar is het hele plateau twaalf centimeter hoger geworden. Zelfs de Ardennen zijn een beetje meegekomen. Ooit komt er weer een uitbarsting.' Daarna laat hij trots zijn gitaren zien. 'Die heb ik met hard werken bij elkaar gespaard en die verkoop ik dus nooit. Veel verslaafden moeten hun dure spullen een maand later alweer verkopen, dat doe ik niet. Want dan krijg je een vijfde van de prijs en je blaast het zo de lucht in, weg. Ik kan dat niet. Dingen waar ik hard voor heb gewerkt, die blijven gewoon. Dan maar ziek.'

Waar kom je eigenlijk vandaan?

'Uit Rotterdam.'

Hoe ben je in Nijmegen terecht gekomen?

'Nou, gewoon nog een keer proberen.'

Wat dan?

'Minder drugs en zo. Ik heb inmiddels zo'n beetje alle afkickcentra gehad in Nederland en alle soorten therapieën die je kunt bedenken. Maar als je niet wilt, dan wil je niet. Op een gegeven moment gebruik je al zo lang, dan moet je tegen jezelf zeggen: "Zo is het nu eenmaal, dus hou het rustig, neem de laagste dosis en dan red je het wel". En ik red het hartstikke goed.'

Waar heb je hiervoor gezeten?

'Bij Domus in Nijmegen. Dat is een opvang van het Leger des Heils, voor mensen die al heel lang verslaafd zijn. Het is een laatste kans. Alles bij elkaar heb ik daar twintig maanden gezeten. Het is een vrij nieuw systeem. Ze erkennen dat als mensen echt jarenlang verslaafd zijn, ze er nooit meer vanaf komen en daarom mag je er gebruiken. Maar alleen op je kamer. In praktijk kruipen mensen toch weer bij elkaar natuurlijk. Maar ik ben liever op mezelf. Al die domme ruzies over drugs, daar word je helemaal gestoord van. Als je ziet hoe mensen zijn die elke dag gebruiken, bah. Dat stoot me af. Bij Domus helpen ze je om van schulden af te komen. Iedere verslaafde heeft schulden, van een paar duizend euro tot een ton. Je bent dus verplicht om in de schuldhulpverlening te gaan. Ik moet zelf nog één betaling en dan ben ik schuldvrij. Van Domus heb ik ook een verhuusbudget gekregen, maar dat heb ik niet helemaal opgemaakt. Ik had al een hoop spullen. Bovendien, het is toch weer geld van de maatschappij.'

Hoe ben je verslaafd geraakt?

'Dat is een lang verhaal. Ik zorg al vanaf mijn zesde jaar voor mezelf. Mijn ouders haatten elkaar, de sfeer thuis was... gewoon walgelijk. Die mensen hebben het wel eens gepresteerd om vier jaar niet tegen elkaar te praten. Alles werd via de kinderen gespeeld. Mijn moeder is uit nood getrouwd, er was geen liefde. En mijn vader kon agressief zijn. Ik zal nooit vergeten wat er gebeurde toen mijn moeder eens weg zou gaan met vriendinnen. Ze had een nieuw, wit mantelpakje aan. Mijn vader had tomatensoep gemaakt en hij pakte die pan en flikkerde zo de inhoud over dat pakje heen. Zo boos was hij. Ik zie de vermicelli nog zo in d'r haren zitten. Hahahaha. Ja, nu kan ik er wel om lachen, maar toen absoluut niet. Vreselijk vond ik 't.

Toen ik veertien, vijftien was, ben ik van huis weggegaan. Ik heb in een commune van hippies gewoond, begin jaren zeventig. Het beroemde Kralingse Bos Festival van 1970 heb ik nog meegemaakt, met alle grote bands uit die tijd. Mijn grootste voorbeeld is Frank Zappa, de beste popmusicus uit de geschiedenis. Die man kon echt alles, hij mengde klassiek met pop en jazz. Een hele aparte muzikant. Toen ik hem voor het eerst hoorde, ging er een wereld voor me open. Toen ben ik ook op die jazz gekomen: Miles Davis, John Coltrane. Muziek is altijd belangrijk voor me geweest. Vanaf mijn twaalfde speel ik al gitaar, eerst zo'n klein Spaans gitaartje. Weet je was het is, er zijn periodes geweest dat het wel ging thuis. Maar soms ging het ook helemaal niet.'

Mocht je dan thuis wel weg?

'Poeh, mijn ouders hadden er helemaal niks over te zeggen. Ik heb mijn spullen gepakt en ben gegaan.'

Hoe was hun reactie dan?

'Ze wisten dat ik elke dag in een jeugdcentrum zat, verder wisten ze niks. Ik heb altijd alles achtergehouden. Later heb ik wel meer verteld, maar toen niet. Daar hadden ze toch geen interesse voor, ze waren te druk met zichzelf bezig.'

Kwam je dan soms nog wel thuis?

'Pas toen ik een jaar of vijftientig was, begin tachtiger jaren. Toen is mijn vader overleden aan een hersentumor. Daardoor begreep ik ook waarom die man af en toe zo agressief was. Dat kwam natuurlijk door die tumor.'

Hoe was je band met je moeder?

'Ze was best een lieve vrouw, maar ze vluchtte in haar werk als leidinggevende bij een project in Rotterdam voor geestelijk gehandicapten. Een paar jaar geleden is ze overleden. Met mijn familie heb ik verder geen contact meer.'

Ging je wel naar school?

'Jazeker. Ik kon goed leren. Leren was ook het enige dat ik

had. Ik hoefde nooit huiswerk te maken. De exacte vakken gingen me wel makkelijker af dan de talen, maar ook daar haalde ik goede cijfers voor. Ik heb een mbo dierenverzorging en een hbo biotechnologie. Bij de Erasmus Universiteit heb ik nog een tijdje als biotechnicus gewerkt.'

Hoe kwam je in de drugswereld terecht?

'Kijk, ik zorgde al zo lang voor mezelf, ik moest al zo lang voor mezelf vechten. Die drugs waren een uitkomst, daar werd ik rustig van. Ik voelde me er beter door. Zelfmedicatie noem ik het altijd maar. Op mijn zestiende zat ik al aan de heroïne. Dat kocht ik bij een man op de Kaap in Rotterdam, dat was toen de hoerenbuurt. Je had destijds alleen opium en "China white", heroïne dus. Eerst gebruikte ik alleen in het week-einde, beetje feesten en zo. Doordeweeks ging ik gewoon naar school. Maar toen werden het drie dagen in de week en toen vier, enzovoorts. Na een tijdje, als je geen geld hebt, dan heb je het koud en begin je te zweten. Afkicken is dat. Toen ik achttien was, ben ik naar het CAD gegaan, zo'n centrum voor verslavingszorg. Daar kreeg ik methadon. Maar dan miste ik het roken, want dat geeft je een soort ritueel. En daardoor ging ik ernaast gebruiken. Ik lette dan wel op dat het niet te veel werd. Zo'n control freak ben ik dan ook wel weer. Al die tijd ben ik maar twee keer met de politie in aanraking geweest. Ik kan niet stelen hoor, ik kan nog geen pakje kauwgom weghalen. Ik heb altijd keihard gewerkt, alles aangepakt. Op een gegeven moment heb ik wel twee jaar zelf verkocht om mijn eigen dope te betalen. Je doet van alles om aan die rommel te komen.'

Hoe ging het toen verder?

'Na veel omzwervingen ben ik in 2000 in Drenthe bij boerderijproject Stichting Jabbok terecht gekomen. Dat heb ik helpen opbouwen. Het is een sociaal pension waar mensen methadon kunnen krijgen en een echt werkproject. We hebben complete boerderijen gebouwd, met alles erop en eraan. In die tijd was ik helemaal clean, behalve het roken dan. Maar verder was ik van alles af: drank, pillen, drugs. Dat heb ik tien jaar volgehouden. Maar we moesten daar zo hard werken. Ik kon het niet meer aan, toen ben ik weer gaan drinken. Vier jaar geleden zag ik het helemaal niet meer zitten, toen heb ik een zelfmoordpoging gedaan waarvoor ik in het ziekenhuis werd opgenomen. Daarna ging het weer wat beter en toen ben ik in de klauwen gekomen van het Leger des Heils, haha.'

Het Leger des Heils is op het christelijke geloof gebaseerd, hoe zit dat bij jou?

'Ik ben een aanhanger van Korzybski's algemene semantiek. Dat is een filosofische richting. Een mens leeft in twee werelden: de wereld van spraak en symbolen en de werkelijke wereld. Die twee komen nooit helemaal overeen en dat veroorzaakt veel ellende. Kijk maar om je heen. Ik ben een echte rooie Rotterdammer, uit de tijd dat de PvdA nog een echte socialistische partij was. Nu stem ik SP. Maar die kunnen het ook niet waarmaken hoor. Het zit allemaal zo moeilijk in elkaar. Alsmaar die oorlogen, over de hele wereld. Soms wil ik nog niet eens naar het nieuws kijken. Ik ben bang dat ik nog ga meemaken dat het helemaal in elkaar stort, de hele samenleving. Je moet er niet aan denken dat er hier iets gebeurt, zoals een aanslag. Daar probeer ik ook niet aan te denken als ik buiten op straat loop.'

Wat gebruik je nu nog?

'Ik heb alles terug weten te brengen tot twee biertjes per dag, een blowtje 's avonds en een lage dosis methadon. Ook slik ik nog antidepressiva en valium. Dat laatste is de allerergste verslaving, daar kom ik echt nooit meer vanaf. Daarnaast slik ik nog één pilletje per dag tegen diabetes. Hiervoor moest ik spuiten, maar omdat ik flink ben afgevallen hoeft dat niet meer. Ik hou me aan een dieet met meer eiwit-

ten en minder koolhydraten, dat helpt ook.

Door de alcohol en drugs heb ik levercirrose. En ik heb hepatitis C. Daar is nu een nieuw middel voor op de markt, hopelijk mag ik daar over een paar maanden mee beginnen. Die kuur duurt 22 maanden en na afloop ben ik genezen. Dus dat wil ik graag.'

Hoe ziet je leven er nu verder uit?

'Ik zat bij Stichting Dagloon, dan ging ik vuil prikken in de stad. Maar daar kon ik niet overweg met iemand, dus daar ben ik vertrokken. Nu ga ik naar 2Switch. Dat is een organisatie die groenvoorziening doet, ze halen huizen leeg van overleden mensen en doen allerlei klussen. Ik kan goed met mijn handen werken en ik hou van netjes en geordend, dus dat past wel bij me. Bij Domus Nijmegen krijg je eens per week kamercontrole, nou dat was bij mij altijd in orde. Nou ja, er waren periodes waarin ik echt overal schijt aan had, maar nu niet meer. Ik maak ook hier rondom het flatgebouw schoon, met zo'n knijpstok. Gewoon uit mezelf. Dat doe ik ook rondom Domus en de nachtopvang die daar vlak in de buurt zit. Daar raap ik lege bierblikken op die anderen op straat hebben gegooid. Dat is mijn manier om de maatschappij terug te betalen. Kijk, je moet eerlijk zijn. Ik heb een WAO-uitkering, ik ben helemaal afgekeurd. Daarvoor wil ik best iets terug doen. Ik neem een hoop overlast weg door die rotzooi op te ruimen. De bewonersvereniging uit de wijk waardeert dat ook. Laatst hebben ze voor honderd euro cadeaubonnen gegeven aan Domus, omdat het zo schoon is.'

Voel je je al prettig in je nieuwe woning?

'Ja, als ik 's avonds van mijn vrijwilligerswerk terug kom, heb ik echt het gevoel dat ik thuis kom. Ik heb het opknappen en de inrichting helemaal zelf gedaan, daar ben ik heel tevreden over. Ik heb twee spelcomputers, 3,5 duizend dvd's en stapels muziek-cd's en mijn gitaren, dus ik hoef me niet te vervelen. Hobby's zat.'

Denk je dat je leven anders was verlopen en dat je niet verslaafd was geraakt als je een leukere jeugd had gehad?

'Misschien. Dat weet ik niet. Misschien dat ik in een andere dimensie wel clean ben, maar nu niet. Nu hoort het bij mijn leven. Zolang ik het nog in de hand kan houden, zolang ik nog kan leven, is het goed.'

Heb je nu een balans gevonden?

'Ja, eigenlijk wel. In het begin moest ik mijn draai vinden in mijn nieuwe woning, want dan is het ineens stil en rustig om je heen. Nu ben ik daar heel blij mee. Elke dag ga ik even langs het Leger des Heils voor de gezelligheid, ik maak de buurt schoon en ik doe vrijwilligerswerk. Ik vind Nijmegen een leuke stad. Het is een werkstad, een rode stad. Dat past bij mij. Al me al gaat het lekker en ben ik tevreden over mijn leven.'

Wat zou je nog graag willen doen?

'Als ik van al die schulden af ben, ga ik lekker naar de Eifel met mijn geologenhamertje, stenen verzamelen. Als je in mijn hart kijkt, zou ik heel graag een keer naar IJsland willen, naar al die vulkanen. Daar kun je prachtig mineralen vinden: calcië, zwavel, kwarts. Voor geologen is dat een paradijs. Maar zelfs hier in Nijmegen kun je edelstenen vinden. Deze citrienkwarts bijvoorbeeld. Dat komt door gletsjer die hier een stuwwal heeft gemaakt, die heeft ook allemaal stenen uit het hoge noorden meegenomen. En je kunt hier goud vinden als je gaat zeven in de bocht van de rivier, afkomstig van de oude goudmijnen langs de Rijn. En langs de Waal vind je versteend hout, dat is ook leuk. Dus er valt nog genoeg te doen.'

M K
E E
N O
S H
E
N E
D
V
A M
N O
↻

Marianna: 'Op woensdag 14 februari 1979 vond de zwaarste sneeuwstorm van de eeuw plaats. Er lag heel veel sneeuw en die bleef nog dagen liggen. Ik was van plan om weg te lopen en op maandag 19 februari het vliegtuig naar Israël te pakken en ik was heel bang dat door die sneeuw het vliegtuig niet zou vertrekken. Gelukkig ging het goed.

Ik had een enkeltje gekocht en was van plan om voor altijd weg te blijven. Maar na een half jaar was ik alweer terug. Toch is het goed geweest; het heeft een ommekeer in mijn leven betekend. Een goede ommekeer. Eigenlijk zou ik nu wel weer zo'n ommekeer kunnen gebruiken.'

Door Bert Vaatstra

L K
 E E
 Z O
 E H
 R
 S E
 D
 V
 A M
 N O

↻

Jan en Ina zijn inmiddels dertig jaar gelukkig getrouwd. Ze hebben twee dochters en een zoon en niet te vergeten vijf poezen. De hele tuin is afgeschermd, zodat die niet weg kunnen lopen. Het hele gezin is weg van katten, dat merkte ik wel toen ik er was. Ze zaten gezellig op de bank met de poezen om zich heen. En hier genoot ik weer van, want er kwam ook een katje bij mij op schoot. Jan en Ina werken beiden. Jans hobby is muziek. Ina houdt van lezen en ze computert geregeld. Ze zijn allebei trouwe lezers van TREF magazine. Ina denkt altijd aan 'Man bijt hond' als ze het blad leest, omdat het voor de gewone mensen is. Jan zou het wel leuk vinden wanneer TREF wat aandacht zou besteden aan buitenlandse dieren die naar Nederland komen.

TREF Magazine wordt gesponsord door:

PSYCHOLOGENPRAKTIJK

www.psychologenpraktijkelf.nl

Gevoelskracht

Praktijk voor Haptotherapie
 www.gevoelskracht.nl

C!FAS

WWW.CIFAS.NL

WERKSTROOMBOEKHOUDEN - HET NIEUWE BOEKHOUDEN

Techwatch^{bv}

Technische Tijdschriften
 BITS&CHIPS en MECHATRONICA&MACHINEBOUW
 Conferenties en Beurzen
 WWW.BITS-CHIPS.NL

DIMA

moete met kiezen?

BINNENHUISADVIES 06 - 10 12 12 40

OPSCHEPPEN

Mannen houden van opscheppen en ze zijn er nog goed in ook. Wie heeft de grootste, de mooiste, de beste... Uitermate trots zijn ze op hun prestaties en op hun bezittingen en ze vinden niks leuker dan daarover tegen elkaar op te bieden. Kijk ze op televisie eens tekeer gaan bij al die kookprogramma's bijvoorbeeld. Het is een en al haantjesgedrag. Is er vrouwelijk publiek, dan zetten de heren er nog een tandje bij. En die dames vinden dat gedrag eigenlijk best wel leuk. Waaruit maar weer blijkt dat onze vrije wil geen partij is voor de evolutie. Wij zijn helaas niet ons brein, dames en heren, wij zijn onze ehhhh... hormonen. Echt wel.

Nu kun je daar als geëmancipeerde vrouw op tegen zijn, maar het is leuker om er je voordeel mee te doen. Want dat hanige gedrag levert heel wat amusement op. Laatst in de supermarkt bijvoorbeeld.

"Wil je misschien een... o nee je hebt er al eentje", zei de man achter de kassa tegen zijn klant, die een verschrikkelijk verkreukeld oud plastic tasje uit zijn zak viste. Ik stond er pal achter.

"Ja, sinds die plastic tasjes niet meer mogen, probeer ik er altijd eentje mee te nemen van huis", zei de klant. "Ik was blij dat ik er nog eentje achter in de auto had liggen, want het is best een eind lopen van jouw winkel naar de wagen met al die spullen, wist je dat wel?"

Het klonk helemaal niet boos, eerder alsof de klant zin had in een verbale schermutseling met de kassa-man. Zo te horen deden ze dat wel vaker.

"Je kunt er ook eentje hier krijgen hoor, ze kosten maar tien cent."

"Nou, dat vind ik nog best wel duur voor zo'n dun plastic dingetje."

Ze keken nu allebei schuin in mijn richting en zagen dat ik moeilijk mijn gezicht in de plooi kon houden. De klant besloot er een schepje bovenop te doen.

"Trouwens, de vorige keer heb je er twintig cent voor gerekend, hoe zit dat eigenlijk?"

"Nou, jij koopt hier zoveel dat je minstens vijf tasjes nodig hebt, dus dan valt dat nog mee, die twintig cent", riposteerde de kassa-man.

"Ja, maar dat komt omdat ik dan hier ben met mijn vrouw. Dan gaan we met veel meer de deur uit dan de bedoeling is. Je weet hoe dat gaat met die vrouwen." Ik grijnsde nu breed.

"Hoe gaat het eigenlijk met je vrouw?", vroeg de kassa-man.

"Die is ziek", was het korte antwoord. "Daarom heb ik nu ook maar één tasje. Ik koop gewoon wat ik nodig heb, niks meer. Tot volgende week!"

"We dollen maar wat", zei de kassa-man tegen mij, toen de klant de deur uit was. Maar dat had ik natuurlijk al lang begrepen.

Deze keer daarom een uitermate stoer recept van mijn zwager (beroep: bouwvakker). Eet smakelijk!

Mathilde

Ingrediënten: 2 kilo spareribs, 0,75 liter ketjap manis, 200 ml chilisaus of 5 tl sambal oelek, 100 ml olijfolie, 100 gram bruine suiker (of gula djawa), 2 theelepels kerrie djawa, 1 theelepel zout, 4 teentjes geperste knoflook

Bereiding: Breng ketjap, olie en chilisaus of sambal aan de kook. Voeg suiker, zout, kerrie djawa en knoflook toe. Klop goed door. Snij de spareribs in porties indien nodig, verwijder botsplinters en het vlies. Doe ze in een grote kom en schenk de afgekoelde marinade erbij. Laat de spareribs een nacht marinieren. Haal ze uit de marinade en gaar de spareribs twee uur in de oven op 180 graden, zorgvuldig afgedekt. Grill er onafgedekt nog een mooi korstje op, de holle kant 10 minuten, de bolle kant 20 minuten.

SPARERIBS (4 personen)

Weetje: Spareribs zijn platte varkensribben. Misschien komt de naam van het feit dat deze ribbetjes overtollig zijn (spare) of uit het Duits (ribbepêr of spear-ribs, ribbetjes die aan een speer werden geroosterd). Hoe het ook zij, in Nederland eten we voornamelijk babyback ribs, de ribbetjes aan de bovenkant van de ribbenkast. Spareribs zitten iets lager en hebben vaak meer vlees aan de botten. Amerikaanse spareribs kunnen wel 2,5 kilo wegen.

DIGITAAL

Janneke Pelle

Het ziet er natuurlijk zeer gelikt uit. In het kader van het digitale tijdperk - elektronisch zorgdossier, online medicatieoverzichten en laten we de eigenlijk alweer een beetje ouderwetse e-mail niet vergeten - loop ik regelmatig met een tablet over de afdeling. Een tètlet dus, want tablètten zijn natuurlijk schering en inslag in de ouderenzorg. Maar de tètlet, die is nieuw. En gelukkig helemaal geïnstalleerd door een snelle ICT-jongen.

Toen het internet nog nieuw was, werd er nog wel eens geklaagd. 'Overal hoor je www punt nl en apenstaartje,' zeiden de mensen dan. 'Wij ouderen doen helemaal niet mee.'

Tegenwoordig lijken veel senioren eraan gewend en hebben steeds meer cliënten zelf een computer, laptop of smartphone, die ze met de nodige handigheid bedienen. Spelletjes, internetbankieren, Facebook, e-mails naar de kleinkinderen en zelfs een handeltje via Marktplaats, ik kom het allemaal tegen.

'Ligt mijn telefoon wel aan de oplader?' is nu een vraag die ik regelmatig hoor. Of: 'Zuster, wat is hier de WIFI-code?' En steeds vaker moet ik mijn cliënten een antwoord schuldig blijven, omdat ik niet weet waarom de verbinding van de iPad plotseling verbroken is of omdat ik geen idee heb hoe de digitale decoder van de televisie werkt. De meneer van negenentachtig vertelde trots over zijn kleinzoon die gisteravond op televisie was geweest.

'Was het een mooi programma?' vroeg ik hem terwijl ik zijn rug waste.

'Ik heb het zelf nog niet gezien,' antwoordde hij. 'Maar ik ga het straks kijken. Op Uitzending Gemist.'

*Janneke Pelle werkt in zorg en horeca,
is koorpianiste, recenseert theatervoorstellingen
en geeft Nederlandse les aan een
inburgerende leeftijdgenote.
Bovenal houdt ze van mensen en hun verhalen.
Hierover schrijft ze op weblog.theefiets.nl.*

